Asiantuntijalausunto
Hannu Rahnasto
9.11.2021

Compass Group Finland Oy:n lausunto asiassa HE 207 /2021 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi yritysten määräaikaisesta kustannustuesta annetun lain muuttamisesta

Compass Group Finland Oy yhtyy Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry:n talousvaliokunnalle toimittamaan lausuntoon.

Compass Group Suomen tilannekuva kesäkuu – syyskuu 2021

COVID-19 pandemian vaikutus on ollut isolle järisyttävä sekä yrityksen taloudellisesta näkökulmasta että henkilöstön työllisyysmahdollisuuksien näkökulmasta. Inhimillisten tragedioiden määrä ja niiden vaikutus tulee näkyviin vasta tulevaisuudessa.

- Yrityksenä olemme tähän mennessä saaneet valtiolta **tukea vajaat 1,9M€** (Kustannustuki I ja III sekä KEHAn työllistämistuki). Tämä summa on kattanut **liikevaihdon menetyksestä 0,7% ja kiinteistä kuluista vajaat 5%.**

(Ravintoloiden sulkemistuki ja kiinteiden kattamattomien tukien korvaus on edelleen Valtiokonttorin käsittelyssä.)

COVID-19 pandemian alusta alkaen olemme menettäneet liikevaihdostamme noin 50%, joka on noin 270M€. Yksistään kiinteät kulut ovat pandemian alusta alkaen olleet yrityksemme osalta n. 40M€.

Koemme näiden lukujen ja menetettyjen työntekijöiden valossa, että valtion osoittamat maksimituet ovat olleet riittämättömät.

COVID-19 pandemia ja pitkään jatkuneet rajoitustoimet ovat moukaroineet rajulla kädellä ravintolatoimintamme. Kustannustuki 5 ajanjaksona kesä-syyskuu 2021 liikevaihtomme on koko yrityksessä pudonnut 47% verrattuna vastaavaan aikaan vuonna 2019. Hankalin tilanne ko. ajanjaksolla on ollut tapahtumaravintolatoiminnassa, jossa liikevaihto on pudonnut – 80%, toimihenkilövaltaisissa henkilöstöravintoloissa - 60% ja yliopistoissa- ja ammattikorkeakouluissa – 50% verrattuna vuoteen 2019. On itsestään selvää, että taloudelliset edellytykset ovat romahtaneet ja toiminnan sopeuttaminen liikevaihdon pudotuksen suhteessa on ollut täysimääräisesti mahdotonta.

Kaikkien raskainta tilanne on ollut henkilöstölle, jolta on rajattu mahdollisuus työtekoon. Se on johtanut laajoihin jopa 1,5 vuotta kestäneisiin koko- ja osa-aikalomautuksiin ja irtisanomisiin. Pitkään jatkuneen raskaan tilanteen seurauksena osa työntekijöistä on myös vaihtanut alaa. Tällä hetkellä ravintola-alalla onkin yhä paheneva työvoimapula, koska työntekijät eivät pysty enää luottamaan siihen, että säännöllistä työtä on tarjolla.

Ennen koronaa henkilöstömme lukumäärä oli yli 4100 työntekijää, nyt alle 3000. Olemme kuitenkin edelleen iso työllistäjä ja toivomme voivamme tuottaa yhteiskunnalle ja julkiselle taloudelle verotuloja.

Asiantuntijalausunto
Hannu Rahnasto
9.11.2021

Näkemyksemme kustannustuki 5 esityksestä

Lakiehdotuksessa todetaan seuraavaa:

- *Kustannustuen täydennys on tarkoitettu yrityksille, jotka ovat erityisesti ja pitkittyneesti kärsineet pandemiaan liittyneistä rajoitustoimista, joiden liikevaihto on pudonnut merkittävästi COVID-19 -pandemian vuoksi ja joilla on vaikeasti sopeutettavia tukikauteen kohdistuvia palkka- ja muita kuluja.*

- *Tuen tarkoituksena on edistää Suomessa toimivien yritysten ja talouden nopeampaa elpymistä COVID-19 -pandemian aiheuttaman kriisin päätyttyä turvaamalla yritystoiminnan jatkuvuutta, ylläpitämällä taloudellista tuotantokapasiteettia ja edistämällä työllisyystilanteen parempia näkymiä erityisesti kriisin päätyttyä. Samalla tuetaan muun muassa myös työllisyyttä*

- *Vertailukausi on 1.6.-30.9.2019. Momentissa on tarkemmat säännökset tuki- ja vertailukausien liikevaihdon arvioimiseksi. Yrityksen liikevaihdon lasku on oltava 1 momentissa tarkoitettuna tukikautena enemmän kuin 30 prosenttia suhteessa vertailukauteen. Hakuaika alkaa joulukuussa 2021 valtiokonttorin saatua hakujärjestelmän toimintaan.* ***Tuen enimmäismäärä on miljoona euroa. Tämän lain mukaan myönnetyn tuen kokonaismäärä ei saa ylittää 1,8 miljoonaa euroa.***

Lisäksi taustoituksessa todetaan, että *kysymys tukikaton nostamisesta 10 miljoonaan euroon edellyttäisi uusia neuvotteluja Euroopan komission kanssa. Komissio on joka tapauksessa ajamassa alas valtiontukisääntöihin liittyviä poikkeuksia, jolloin todennäköisyys jatkoajalle ei välttämättä ole suuri.*

Näkemyksemme esitykseen liittyen

Hallituksen esityksen 5e§ 5 momentin mukaan tukikohtainen enimmäismäärä on 1 miljoona euroa, mutta yhteenlaskettujen tukien määrä 1,8 miljoonaa euroa koko pandemian alusta lähtien.

Hallituksen ehdotus on isoimpien työllistäjien näkökulmasta käsittämätön suhteessa yrityksille aiheutuneisiin todellisiin kustannuksiin. Koemme että esitys kohtelee erittäin epäoikeudenmukaisesti isoja paljon työllistäviä yrityksiä.

Pyydämmekin talousvaliokuntaa kohteliaimmin tarkastelemaan hallituksen esitystä kriittisesti ja mahdollistamaan maksimituen 1M€ ilman, että se sidotaan myönnetyn tuen kokonaismäärään 1,8M€. Mikäli tämä vaatii uusia neuvotteluita Euroopan komission kanssa, tulisi ne ilman muuta käydä. Uskomme, että neuvottelut voidaan käydä ilman että koko lakiesitystä tarvitsee viivästyttää. Viivästyttäminenkin on kuitenkin parempi kuin se, että tukikattona pidetään 1,8M€ (!).

Myös ehdotettu maksimituki 1M€ on riittämätön isolle yritykselle, jonka kustannuskuorma ja työllistämisvaikutus on suuri. **Tuki pitäisi olla oikeasuhtainen ja noudattaa 10M€ kokonaistukikattoa koronan ajalta**. Haluamme alan edustajan ja alan isoimpana toimijana Suomessa saada myös kunnolliset perustelut sille, miksi TEM ei ole notifioinut EU komissiolle 10M€ kattoa kaikille tuille?

Kustannustuki 5 ajalta 1.6 – 30.9.2021 on ilman muuta välttämätön turvaamaan yritysten taloudellista elpymistä ja ihmisten työllistämistä. Esitämme, että tuki pitäisi kohdentaa täysmääräisesti 10M€ maksimiin asti koko koronan ajalta.

Asiantuntijalausunto
Hannu Rahnasto
9.11.2021

Tukiohjelman jatkaminen kesään 2022 saakka

Puollamme vahvasti ajatusta jatkaa lain voimassaoloa kesäkuun loppuun 2022 saakka. Kuten näemme, Covid-kriisi ei ole vielä ohi ja tilanteet saattavat muuttua vielä moneen kertaan.

On olennaisen tärkeää myös vuonna 2022 tukea yritysten toipumista COVID-19 aiheuttamasta talousahdingosta sekä mitigoida mahdollisten uusien rajoitusten aiheuttamat negatiiviset vaikutukset.

Lisätietoja Compass Group Suomen toimitusjohtaja Hannu Rahnasto

puh. +358 41 530 3538

sähköposti: hannu.rahnasto@compass-group.fi

Compass Group Finland Oy

Hannu Rahnasto

Hannu Rahnasto

toimitusjohtaja